

Δρ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΧΑΤΖΗΤΡΥΦΩΝΟΣ
др ЕВАНГЕЛИЈА ХАЦИТРИФΟΝΟΣ
(1946 – 2016)

Το βράδυ της εορτής του Τιμίου Σταυρού, στις 14 Σεπτεμβρίου 2016, στη Θεσσαλονίκη, έφυγε από τη ζωή η Ευαγγελία Χατζητρυφώνας ύστερα από μακρά και γενναία μάχη με την ασθένεια.

Γεννημένη στη Θεσσαλονίκη, παρακολούθησε τα εγκύκλια μαθήματα στη Γερμανική Σχολή και στη συνέχεια σπούδασε στην

На празник Воздвижења часног крста, 14. септембра 2016. године, после дуге борбе са болешћу напустила нас је Евангелина Хацитрифонос.

Рођена је у Солуну, где је, похађајући Немачку школу, стекла основно и средње образовање. Студије је наставила на Архитектонском факултету у Бечу, као

Архιτεκτονική Σχολή του Πολυτεχνείου του Πανεπιστημίου της Βιέννης και στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων της Πολυτεχνικής Σχολής του Α.Π.Θ. Με μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Βελιγραδίου (1984 – 1986) στη θεματική περιοχή της προστασίας των μνημείων, αναγορεύτηκε διδάκτωρ του Τμήματος Αρχιτεκτόνων του Α.Π.Θ. (2000) με διδακτορική διατριβή, η οποία στη συνέχεια δημοσιεύτηκε με τον τίτλο “Το περίστωο στην υστεροβυζαντινή εκκλησιαστική αρχιτεκτονική. Σχεδιασμός και Λειτουργία” (2005, έκδοση Ε.Κ.Β.Μ.Μ.).

Από το 1979 εργάστηκε στην 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού, στην αποκατάσταση και συντήρηση μνημείων της Θεσσαλονίκης, που επλήγησαν από τους σεισμούς (1978), μεταξύ των οποίων στο Λουτρό της Αγοράς, στην Αγία Αικατερίνη, στη Μονή Βλατάδων, στον περιβάλλοντα χώρο της Αγίας Σοφίας και του αγιάσματος του Αγίου Ιωάννη.

Από το 1998, έως τη συνταξιοδότησή της το 2008 από το Υπουργείο Πολιτισμού, απασχώθηκε στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων (Ε.Κ.Β.Μ.Μ.), όπου διετέλεσε Προϊσταμένη του Γραφείου Προώθησης Επιστημονικής Έρευνας και Εκπαίδευσης και, για ένα διάστημα, αναπληρώτρια Διευθύντρια.

Είχε την ευθύνη υλοποίησης σημαντικότερων προγραμμάτων, συγχρηματοδοτούμενων από την Ε.Ε., όπως “Αννα Κομνηνή: Δημιουργία και προώθηση ηλεκτρονικών πολυγλωσσων εκδόσεων και κόμβου πληροφόρησης μνημείων βυζαντινής περιόδου” και “Εγερία. Μεσογειακά Μεσαιωνικά Προσκυνήματα: Δίκτυο για την τεκμηρίωση αποκατάσταση και

и на Архитектонском факултету Аристотеловог Универзитета у Солуну. Постдипломске студије завршила је на Београдском универзитету (1984 - 1986), у области заштите споменика културе. Докторску титулу стекла је одбраном дисертације на тему: „Деамбулаториј у позновизантијској црквеној архитектури. Планирање и функција“ (2005, издање ЕКБММ).

Од 1979. године радила је у *IX заводу за византијске антиквитете*, бавећи се рестаурацијом и конзервацијом солунских споменика који су били оштећени у земљотресу 1978. године. Међу њима се могу истаћи купатило са Агоре, црква Свете Екатерине, манастир Влатадон, као и радови у портама солунске Свете Софије и агијазме Светог Јована.

Од 1998. до 2008. године, када престаје са активним радом у Министарству, била је ангажована у Европском центру за византијске и поствизантијске споменике (ЕКБММ), где је радила као шеф канцеларије за промоцију научног истраживања и образовања, а неко време и као заменик директора.

Била је одговорна за реализацију програма суфинансираних од стране Европске уније, као што су „Ана Комнена: Реализација и промоција електронских вишејезичних издања и информативни портал за споменике византијског доба“ и „Егерија. Средњевјековна ходочашћа на Медитерану: Мрежа за истраживање, обнову и промоцију споменика на медитеранском подручју“. Имала је кључну улогу као члан грчко-српског научног одбора за рестаурацију и поновну употребу куле Небојше у Београду (2007 - 2011). Била је члан научно-

ανάδειξη μνημείων στο μεσογειακό χώρο”. Είχε κρίσιμο ρόλο, ως μέλος της ελληνοσερβικής επιστημονικής επιτροπής, στη συντήρηση και επανάχρηση του πύργου Nebojša στο Βελιγράδι (2007 – 2011) και υπήρξε μέλος της Επιστημονικής Ερευνητικής Επιτροπής του Ε.Κ.Β.Μ.Μ. στο ερευνητικό πρόγραμμα με το Πανεπιστήμιο του Princeton “Αρχιτεκτονική ως Εικόνα. Πρόσληψη και αναπαράσταση της αρχιτεκτονικής στη βυζαντινή τέχνη” (2002 – 2010). Μαζί με τον δεύτερο σύζυγό της Slobodan Ćurčić, διακεκριμένο καθηγητή στο Πανεπιστήμιο του Princeton, επιμελήθηκαν τον κατάλογο της ομότιτλης έκθεσης, που παρουσιάστηκε στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού και στο Art Museum του Πανεπιστημίου του Princeton. Είχε την ευθύνη αποστολών του Ε.Κ.Β.Μ.Μ. στο εξωτερικό και το εκπροσώπησε σε διεθνείς συνδιασκέψεις και στην U.N.E.S.C.O.

Με πλήθος επιστημονικών δημοσιεύσεων, είχε τη διεύθυνση της σειράς “Αφιέρωματα”, την επιμέλεια έκδοσης Πρακτικών συνεδρίων, συλλογικών τόμων και του καταλόγου της έκθεσης “Κοσμική μεσαιωνική αρχιτεκτονική στα Βαλκάνια 1300-1500 και η διατήρησή της”, σε συνεπιμέλεια με τον Sl. Ćurčić. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος και Πρόεδρος της επιστημονικής εταιρείας “Αίμος – Εταιρεία για τη μελέτη της μεσαιωνικής αρχιτεκτονικής των Βαλκανίων και της προστασίας της” (2007 – 2010) και υπεύθυνη έκδοσης του επιστημονικού περιοδικού “Μνημείο και Περιβάλλον” (1993-2009) και μέλος της επιτροπής του συλλογικού τόμου *Nis i Vizantija*. Υπήρξε μέλος επιστημονικών εταιρειών, μεταξύ των οποίων της

истраживачког одбора ЕКБММ-а за истраживачки програм са Универзитетом из Принстона: „Архитектура као слика. Идејна решења и представљање архитектуре у византској уметности“ (2002 - 2010). У оквиру овог програма, заједно са својим другим супругом Слободаном Ђурчићем, истакнутим професором на Универзитету у Принстону, организовала је истоимену изложбу са поставкама у Музеју византске културе у Солуну и у Музеју уметности Универзитета у Принстону, реализујући је њен каталог. Била је одговорна за научне мисије ЕКБММ-а у иностранству и представљала га је на међународним конференцијама и у У.Н.Е.С.Ц.О. – у.

У свом стваралачком делу истакла се као главни уредник серије публикација „Афиеромата“, као и уредник више заједничких публикација, зборника радова са научних конференција и каталога изложбе „Световна средњовековна архитектура на Балкану 1300- 1500 и њено очување“, у сарадњи са Слободаном Ђурчићем. Била је један од оснивача и председник научног друштва *Хемус* за проучавање и заштиту средњовековне архитектуре на Балкану (2007 – 2010), уредник часописа *Споменик и околина* (1993-2009) и члан редакције зборника радова *Ниси и Византија*. Била је члан више научних друштава, укључујући *Хришћанско археолошко друштво*, *Друштво за македонске студије*.

Из брака са архитектором Христосом Кулукурисом имала је двоје деце, Асимину и Александра.

др Флора Карагиани
(превод: Елена Костић)

Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας και της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών.

Από το γάμο της με τον αρχιτέκτονα Χρήστο Κουλουκούρη απέκτησε δύο παιδιά, την Ασημίνα και τον Αλέξανδρο.

Δρ Φλόρα Καραγιάννη